

Do Sejmu skierowano właśnie Prezydencki projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, jest to nowelizacja, która ma jednoznacznie przesądzić, że świadczenia z tzw. ustawy 500+ nie wpływają na zakres obowiązku alimentacyjnego.

Zmiana polega na wyraźnym wskazaniu, że świadczenie wychowawcze oraz będący jego odpowiednikiem dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego (mieszczący się w kategorii świadczeń i innych środków pieniężnych przysługujących na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, wskazanych w projektowanym pkt 2 § 3 art. 135 Kodeksu rodzinnego i opiekuńskiego), nie wpływają na zakres obowiązku alimentacyjnego. Pozwoli to na uniknięcie ewentualnych rozbieżności w orzecznictwie sądów rodzinnych oraz zapewni, zgodne z intencją ustawodawcy, stosowanie przepisów ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Jak czytamy w uzasadnieniu celem ustawy wprowadzającej nowe świadczenia było wsparcie osób wychowujących dzieci, poprzez częściowe pokrycie związanych z tym wydatków. Ustawa zmierza zatem do poprawy sytuacji materialnej osób wychowujących dzieci i zwiększenia w ten sposób dzietności, nie zaś do utrzymania obecnego stanu rzeczy. Nie może ona więc być wykorzystywana do zmniejszenia obciążeń alimentacyjnych i pomocy osobom zobowiązanym z tego tytułu, zwłaszcza w sytuacji tak niskiej ściążalności alimentów. Byłoby to nie tylko sprzeczne z jej istotą, ale również rażąco naruszałoby zasadę sprawiedliwości społecznej.

Dodatkowo przedmiotowa nowelizacja odnosi się do kwestii wpływu na zakres obowiązku alimentacyjnego, innych niż świadczenie wychowawcze i dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego, świadczeń przeznaczonych na pokrycie kosztów utrzymania dzieci, przysługujących rodzicom lub opiekunom dzieci, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej. W świetle obecnego brzmienia § 3 art. 135 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, na zakres obowiązku alimentacyjnego nie wpływają świadczenia z pomocy społecznej lub funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów podlegające zwrotowi przez zobowiązanego do alimentacji oraz świadczenia dla rodziny zastępczej. Ustawodawca nie objął dyspozycją tego przepisu m.in. świadczeń rodzinnych określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Tymczasem świadczenia te mają charakter identyczny jak świadczenie wychowawcze (regulacja dotycząca świadczenia wychowawczego wzorowana była na regulacji dotyczącej świadczeń rodzinnych), a zatem również w tym przypadku aktualne pozostają podniesione wyżej argumenty przemawiające za nieuwzględnianiem ich przy ustalaniu zakresu obowiązku alimentacyjnego. Odmienne traktowanie świadczeń na utrzymanie dzieci, przysługujących różnym formom pieczy zastępczej, nie znajduje uzasadnienia, wobec czego w projekcie ustawy proponuje się uzupełnienie katalogu świadczeń niemających wpływu na zakres obowiązku alimentacyjnego również o świadczenia na utrzymanie dzieci otrzymywane przez prowadzących rodzinne domy dziecka oraz instytucjonalną pieczę zastępczą.

Trzecia z propozycji zmian, zawartych w projekcie niniejszej ustawy, dotyczy wyłączenia kwot nie podlegających egzekucji na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego, w tym świadczenia wychowawczego oraz dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego, z egzekucji komorniczej prowadzonej z rachunku bankowego. Wprowadzenie odpowiednich zmian ustawowych polegających na wyłączeniu spod zajęcia, w przypadku egzekucji z rachunku bankowego, środków niepodlegających egzekucji na podstawie art. 833 § 6 i 7 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.